

To: [redacted]@minlnv.nl [redacted]@minlnv.nl
Cc: [redacted]@buwa.nl; [redacted]@ gelderland.nl; [redacted]@ gelderland.nl;
[redacted]@ gelderland.nl
From: [redacted]
Sent: Wed 11/17/2021 8:51:43 AM
Subject: Gekozen aanpak voor vraagpunten over stikstofgevoelige leefgebiedtypen Rijntakken
Received: Wed 11/17/2021 8:51:00 AM

Hoi [redacted]

Inmiddels hebben we overleg gehad met Bureau Waardenburg, en over de eerder aan jou voorgelegde vraagpunten zelf nader invulling gegeven (want de tijd om alles rond te krijgen is krap).

We gaan nu uit van de volgende aanpak:

1. Delen met **verstoring**. Deze blijven uit voorzorg Lgxx, met opmerking erbij 'mogelijk verstoring door xx'. Uitzondering hierop voor vlakken waarvoor in het veld is vastgesteld dat sprake is van 'permanente ernstige verstoring', dan wordt het L0000, maar in opmerkingenveld expliciet bij erbij: vegetatie (xx type noemen xx) kwalificeert voor Lgxx, maar permanente ernstige verstoring. De verwachting is dat dit in de praktijk niet of nauwelijks voorkomt.
2. **r16RG11** [redacted] [redacted] maakt een onderverdeling in subtypen (die ze ook bij het veldwerk hebben gehanteerd) die het mogelijk maakt te bepalen welke subtypen niet stikstofgevoelig zijn (L0000), welke tot Lg08 behoren en welke tot Lg11. Dit moet voor de geïnventariseerde delen uitsluitend geven. Dit type staat in het methodiekdocument namelijk bij twee leefgebiedtypen genoemd: Lg08 en Lg11, en bevat volgens Waardenburg ook niet stikstofgevoelige subtypen. Wanneer dit onderscheid in subtypen op grond van de beschikbare gegevens niet gemaakt kan worden, wordt het betreffende vlak uit voorzorg tot Lg11 gerekend (met opmerking 'geen informatie over subtype r16RG11'); Lg11 is het type met de laagste kdw waarde. De indeling in subtypen wordt door Waardenburg nog aan jou toegezonden, zodat deze kan worden verwerkt bij een update van het Methodendocument. Op deze manier komt er een eenduidige Lg-type per vlak uit, wat in AERIUS kan worden opgenomen.
3. **Niet-vetgedrukte typen uit methodendocument**. Alle niet vetgedrukte typen worden uit voorzorg meegenomen met Lgxx, met opmerking 'vegetatie niet karakteristiek, wel onderdeel van Lgxx'
4. [redacted] geeft aan: De kern van Lg11 wordt gevormd door de bloemrijke kamgraslanden (r16Bc1). Veel vegetatiekundigen rekenen alleen graslanden waarin de naamgevende soort kamgras voorkomt tot de associatie en alle graslanden zonder kamgras tot diverse rompgemeenschappen. Het is echter discutabel of de grens van het stikstofgevoelige leefgebied voor weidevogels wel samenvalt met het voorkomen van kamgras. Ons inziens kunnen is een deel van die bloemrijke graslanden zonder kamgras wel degelijk van belang als leefgebied en zijn ze stikstofgevoelig. In een enkel geval hebben een vegetatie die **als SBB16-g RG Smalle weegbree, kruipende boterbloem en rood zwenkgras** was vertaald daarom toch opgenomen als Lg11.

Wij gaan mee in deze benadering, om op grond van voortschrijdend inzicht en voorzorg dit als Lg11 mee te nemen (ook al staat het dus niet in het Methodendocument). We benoemen in het toelichtende document dat dit wordt teruggekoppeld met opstellers methodendocument.

Mocht je hier nog op- of aanmerkingen over hebben, dan horen we dat graag op zeer korte termijn. De eindversie van de bestanden van Bureau Waardenbrug ontvang ik volgende week en bespreken we op 25 november.

Groeten [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 4 november 2021 17:22
Aan: [redacted]@minlnv.nl [redacted]@minlnv.nl
CC: [redacted]@buwa.nl
Onderwerp: Vier vraagpunten over stikstofgevoelige leefgebiedtypen

0000000120

Beste [REDACTED]

Ik ben samen met Bureau Waardenburg bezig met een verbeteractie van de kaart van stikstofgevoelige leefgebiedtypen voor de Rijntakken op basis van het Methodendocument. Daarbij lopen we tegen de vier volgende vraagpunten aan die ik je voor wil leggen.

1. Delen met evidente **ernstige verstoring**. Wat ons betreft worden de gedeelten die binnen de ernstige verstoringsgrens liggen opgenomen als L0000, maar in opmerkingenveld expliciet bij erbij: vegetatie (xx type noemen xx) kwalificeert voor Lgxx, maar permanente intensieve verstoring. **Hoe mee eens?**

2. **r16RG11** [REDACTED] Dit type staat in het methodiekdocument bij twee leefgebiedtypen genoemd: Lg08 en Lg11. In het bestand is dit door Waardenburg nu opgenomen als Lg08/Lg11, maar dan kan niet want we kunnen dit zo niet in AERIUS stoppen. We moeten dus een keuze maken voor 1 van de 2 Lg typen. Hoe gaan we dit doen? **Hoe heb je suggesties?**

Als we er niet uit komen, stellen we voor om het voorzorgsprincipe toe te passen en dan het Lg type met de laagste kdw waarde te nemen. **Hoe mee eens?**

3. **Niet-vetgedrukte typen uit methodendocument** [REDACTED] geeft hierover nu aan: Conform Methodendocument is zorgvuldige beoordeling hiervan nodig. Wat deze zorgvuldige beoordeling omvat is echter niet gespecificeerd. Wij hebben er daarom voor gekozen de niet-vetgedrukte typen te vertalen naar leefgebied tussen haakjes, dus bijvoorbeeld (Lg11). Een nadere specificatie van de zorgvuldige beoordeling is gewenst, omdat dit duidelijk kan leiden tot verschillen in interpretatie.

Hier kunnen we niet mee uit de voeten, want (Lg11) kunnen we niet in AERIUS opnemen. En ZG betekent hier al iets anders (wel leefgebied, geen recente waarnemingen). We moeten dus onderbouwde keuzes maken in welke gevallen wel en wanneer niet tot een Lg type te rekenen. **Hoe doen we dit?**

Als we er niet uitkomen, rekenen we het uit voorzorg WEL tot Lg type, met opmerking 'minder kenmerkend vegetatietype' i.o.d. **Hoe mee eens?**

4. [REDACTED] geeft aan: De kern van Lg11 wordt gevormd door de bloemrijke kamgraslanden (r16Bc1). Veel vegetatiekundigen rekenen alleen graslanden waarin de naamgevende soort kamgras voorkomt tot de associatie en alle graslanden zonder kamgras tot diverse rompgemeenschappen. Het is echter discutabel of de grens van het stikstofgevoelige leefgebied voor weidevogels wel samenvalt met het voorkomen van kamgras. Ons inziens kunnen is een deel van die bloemrijke graslanden zonder kamgras wel degelijk van belang als leefgebied en zijn ze stikstofgevoelig. In een enkel geval hebben een vegetatie die **als SBB16-g RG Smalle weegbree, kruipende boterbloem en rood zwenkgras** was vertaald daarom toch opgenomen als Lg11.

Wij gaan mee in deze benadering, om op grond van voortschrijdend inzicht en voorzorg dit als Lg11 mee te nemen (ook al staat het dus niet in het Methodendocument). We willen wel benoemen dat dit wordt teruggekoppeld met opstellers methodendocument. **Hoe ben je het eens met deze benadering?**

Hopelijk kun je onze vragen (deels) beantwoorden, op weg naar weer meer scherpte in deze materie,

Groeten [REDACTED]

[REDACTED]
Provincie Gelderland

Postbus 9090
6800 GX Arnhem
E [REDACTED]@ gelderland.nl
T 026 [REDACTED]
Ik werk niet op [REDACTED]

 provincie
Gelderland